

شماره هشتم - آبان ۱۳۸۹

در این شماره می‌خوانید:

- سخن نخست
- روش گام به گام آینده‌پردازی فردی
- ۳۱ عادت آینده‌پژوهان کارآمد
- روندهای کلیدی فناوری، محیط زیست، اقتصاد و ...
- آینده‌نگری: الگویی نوین برای برنامه‌ریزی راهبردی
- یک آینده‌پژوه
- معرفی کتاب
- گشت و گذری در اینترنت
- دنیای مجازی
- چکیده انگلیسی

آینده‌پردازی فردی

ماهنامه الکترونیکی انجمن آینده نگری ایران

با موضوع آینده‌پژوهی

سردبیر: بابزید مردوخ، عضو هیئت مدیره انجمن آینده‌نگری ایران

ویژه اطلاع‌رسانی اعضای انجمن و عموم علاقمندان آینده‌پژوهی

نشانی اینترنتی: www.iranfsa.ir

آینده‌نگری فردی: کاربرد تکنیک‌ها و روش‌های آینده‌پژوهی

سخن نخست

از نگاه عمومی آینده‌نگر بودن معمولاً به معنای مصلحت‌اندیشی، عاقبت‌طلبی و عاقبت‌سنجی امور تعبیر می‌شود، حال آن‌که آینده‌نگری فردی اسلوب و روش علمی ویژه‌ی خود را دارد.

روش ویلریت بر پایه‌ی دوازده گام اساسی پی‌ریزی شده و هر گام در بر گیرنده‌ی جزئیات فراوانی است که در این ماهنامه‌ی الکترونیکی تا آنجا که امکان‌پذیر است به آن‌ها اشاره شده است.

با بهره‌گیری از آینده‌نگری فردی کنترل مقاطع حساس و مهم زندگی و عمر خود را به دست می‌گیرید.

از همه‌ی پدیدآورندگان این ماهنامه به ویژه آقای سید علیرضا حجازی عضو محترم انجمن و مسوول تدوین ماهنامه سپاسگزاری می‌شود.

انجمن آینده‌نگری ایران

کسانی که با دانش و هنر آینده‌پژوهی^۱ و تکنیک‌ها و روش‌های مطرح در آن آشنا می‌شوند، به تدریج درمی‌یابند که این رشته‌ی دانشگاهی افزون بر کاربردهایی که در سازمان‌های دانش‌بنیان دارد، می‌تواند در زندگی فردی نیز به کار رود و افراد را در آفرینش آینده‌های بهتر یاری نماید. شالوده‌ی چنین فکری زمانی در ذهن افراد شکل می‌گیرد که با خود می‌اندیشند: "چگونه می‌توان آینده‌پژوهی را در زندگی خود کاربردی نمود؟". معمولاً هدف افراد از طرح چنین پرسشی ایجاد شکل تازه‌ای از آینده‌نگری^۲ است که از آن با عنوان آینده‌نگری فردی^۳ یاد می‌شود. به طور حتم پیش از این از افراد بسیاری شنیده‌اید که انسان باید آینده‌نگر باشد، اما کمتر شیوه‌ی علمی آینده‌نگر بودن را به شما آموخته‌اند و شاید بازگویی تجربه‌های فردی که بیشتر آن‌ها حاکی از شکست و اشتباه‌های فردی در شناسایی صحیح آینده و انجام اقدام مناسب است، تنها چیزی بوده که برای پیشنهاد به شما داشته‌اند! از نگاه عمومی آینده‌نگر بودن معمولاً به معنای مصلحت‌اندیشی، عاقبت‌طلبی و عاقبت‌سنجی امور تعبیر می‌شود، حال آن‌که آینده‌نگری فردی اسلوب و روش علمی ویژه‌ی خود را دارد.

شاید همین تعابیر سطحی سبب شود شخصاً در این مسیر به بررسی علمی بپردازید. اگر در این زمینه به کند و کاو در منابع علمی و کتابخانه‌ای از جمله منابع اینترنتی بپردازید، با آثار و مقالاتی رو به رو خواهید شد که می‌توانند در تحقق هدف شما یعنی "کاربردی سازی آینده‌پژوهی" در زندگی شخصی شما کمک شایان توجهی را ارایه دهند. انجمن آینده‌نگری ایران با درک نیاز فزاینده‌ی آحاد جامعه به آگاهی از اصول و مبانی آینده‌نگری فردی، این شماره از ماهنامه‌ی الکترونیکی را به این موضوع مهم اختصاص داده و با گلچین گروهی از مطالب و ترجمه و تدوین آن‌ها توانسته بنیان اولیه‌ی کاربردی‌سازی آینده‌پژوهی در سطح و عمق جامعه را فراهم نماید. شایان یادآوری است یکی از بهترین منابعی که در این زمینه مفید واقع شد، آثاری بود که توسط ورن ویلریت^۴، یکی از آینده‌پژوهان معاصر به نگارش درآمده است. ویلریت که رشته‌ی آینده‌پژوهی را در دانشگاه هوستون^۵ آموخته است، پایان‌نامه‌ی خود را در زمینه‌ی کاربردی‌سازی آینده‌پژوهی در زندگی شخصی افراد تالیف کرده است. مقاله اصلی این شماره از ماهنامه‌ی الکترونیکی انجمن آینده‌نگری ایران بر پایه‌ی روشی تدوین شده است که او در پایان‌نامه‌ی خود و دیگر مقالاتی که در این زمینه نوشته، معرفی کرده است. روش او بر پایه‌ی دوازده گام پی‌ریزی شده و هر گام در بر گیرنده‌ی جزئیات فراوانی است که در این ماهنامه‌ی الکترونیکی تا آنجا که امکان‌پذیر است به آن‌ها اشاره شده است.

اجرای آینده‌نگری فردی مزایای فراوانی را برای هر فرد می‌تواند به ارمغان آورد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها هدفمند ساختن زندگی و هدایت آن در مسیر مطلوب و مرجح است. افزون بر آن واقعی ساختن اهداف و دسترس‌پذیر کردن آن‌ها یکی از چشمگیرترین دستاوردهای این شیوه‌ی آینده‌نگری است. در حقیقت با بهره‌گیری از آینده‌نگری فردی کنترل مقاطع حساس و مهم زندگی و عمر خود را به دست می‌گیرید و این برای جوانان موضوع بسیار مهمی است. آن چه اینک در برابر شما قرار دارد، حاصل تلاشی است که به عنوان نخستین اثر فارسی در زمینه‌ی آینده‌نگری فردی ارایه شده است. به طور حتم این اثری جامع و کامل در این زمینه نیست، اما می‌توان آن را به عنوان راهنمایی مناسب برای کسانی که علاقه‌مند هستند تکنیک‌ها و روش‌های آینده‌پژوهی را در زندگی شخصی خود پیاده کنند، به شمار آورد. امید است در آینده‌ی نزدیک آثاری در این زمینه به رشته‌ی تحریر درآیند و به شکلی کامل‌تر به تشریح موضوع آینده‌نگری فردی بپردازند و شاید این شماره از ماهنامه‌ی الکترونیکی انجمن آینده‌نگری ایران سنگ بنای آثار دیگری باشد که در راه هستند.

¹ Futures Studies
² foresight
³ personal foresight
⁴ Verne Wheelwright
⁵ University of Houston

روش گام به گام آینده‌پردازی فردی*

آینده را نمی‌توان پیش‌بینی کرد، اما می‌توان آن را بهتر از آن چه که معمولاً پنداشته می‌شود؛ "پردازش" کرد. منظور از "پردازش" آگاهی از شرایط فردی حال و آینده و تلاش برای محقق ساختن آینده‌های مطلوب است. آگاهی از آینده برای هر فرد موضوع مهمی است به ویژه اگر بدانیم که می‌توان با بهره‌گیری از روش‌ها و فنون ویژه‌ای آینده‌ی پیش رو را "پردازش" کرد. شاید تعجب کنید، اما حقیقت این است که می‌توان از آینده مطالب فراوانی را آموخت. تاکنون روش‌های گوناگونی برای مدیریت بهتر امور فردی از سوی صاحب‌نظران و کارشناسان ارائه شده است، اما برای "آینده‌نگری فردی" و به بیان دیگر "مدیریت آینده‌های فردی" راه‌حل چندان موثری ارائه نشده است. آن چه در این مقاله ارائه می‌شود، "روش گام به گام آینده‌پردازی فردی" است که طی آن پردازش آینده‌های فردی به شیوه‌ای آسان و کاربردی آموخته می‌شود.

شما می‌توانید شکل دادن به "آینده‌ی مطلوب" خود را به عنوان یک پروژه تعریف کنید و پردازش آن را شخصاً بر عهده بگیرید. در این روش می‌توانید سناریوهای بدیلی را برای خودتان طراحی کنید و بر مبنای آن‌ها طرح‌های راهبردی موثری را تنظیم و اجرا کنید. این روش از کارایی به اثبات رسیده‌ای برخوردار است و بر خلاف برخی از روش‌ها که در حد توصیه یا راهنمایی باقی می‌مانند، گامی فراتر برداشته و با پیاده‌سازی روش‌های موثر در شکل دادن به آینده‌ی دلخواه به شما کمک می‌کند. این روش آسان، قابل فهم و یادگیری و مهم‌تر از همه اجرایی و شدنی است. در این روش با تمرکز بر هر گامی که بر می‌دارید، به شیوه‌ای خردمندانه با آینده همراه می‌شوید و به جای آن که نگران آینده باشید، پردازش آن را به شکل ملموس و لذت‌بخش به دست می‌گیرید. این روش افزون بر آن که موجب رهایی از سردرگمی درباره‌ی آینده می‌شود، امید واقعی به محقق ساختن آینده‌های مطلوب را زنده می‌کند و با مشاهده‌ی دستاوردهایی که در هر گام به دست می‌آوردید، احساسی از رضایت فردی ایجاد می‌کند و شما را به پیمودن مسیر آینده دلگرم و امیدوار می‌سازد. با ما برای برداشتن گام‌های دوازده‌گانه‌ی آینده‌پردازی فردی همراه شوید.

گام ۱: تعیین اهداف، ارزش‌ها و پیشران‌ها

از پیشران نیرویی است که یک فرد را بر آن می‌دارد تا اقدامی را انجام دهد.

کسانی که از روش گام به گام آینده‌پردازی فردی استفاده کرده‌اند و نتایج عملی آن را در زندگی خود مشاهده کرده‌اند، به این نتیجه رسیده‌اند که برای بهره‌برداری حداکثری از این روش باید پیش از هر کاری "ارزش‌ها" و "اهداف" زندگی فردی را به روشنی تعریف کنند. به بیان ساده‌تر آن چه را که می‌خواهیم در زندگی ما اتفاق بیافتد، باید مشخص کنیم. یعنی نتیجه‌ی نهایی را که از کاربرد این روش می‌خواهیم بگیریم، باید شخصاً معین کنیم. این بدان مفهوم است که بدانیم پس از پیمودن گام‌های پیش‌بینی شده در این روش دقیقاً به چه چیزی می‌خواهیم برسیم. با یادداشت کردن اهداف می‌توانید به کمی کردن^۱ و سنجش آن‌ها بپردازید. این گونه است که می‌توانید درباره‌ی آن‌ها تصمیم‌گیری کنید. در حقیقت، با همین یادداشت کردن اهداف است که به نیروهای کلیدی و پیشران‌های^۲ زندگی خود پی می‌برید و اهمیت آن‌ها را در می‌یابید. منظور

گام ۲: تفکر درباره‌ی سناریوها

پس از مشخص کردن پیشران‌ها می‌توانید سناریوهای گوناگونی را برای آینده‌ی خود تدوین کنید. بر پایه‌ی هر یک از این سناریوها مشخص می‌شود که چه رویدادها و تصمیم‌های مهمی طی ماه‌ها و سال‌های آینده پیش روی شما قرار دارند. این سناریوها در حقیقت نوعی "پیش‌آگاهی"^۳ درباره‌ی آینده هستند. به بیان دیگر می‌دانید که ظرف چند ماه یا چند سال آینده چه چیزی در انتظار شماست و دست کم از اقدام‌های فردی خود در این راستا باخبر هستید.

¹ quantification
² driving forces

* ترجمه و تدوین: سید علیرضا حجازی

³ foreknowledge

الف. چارچوبی اطلاعاتی^۴ از زندگی خود تهیه کنید.
ب. از این چارچوب اطلاعاتی، سناریوهایی را برای آینده‌ی خود استخراج کنید.
ج. از این سناریوها، چشم‌اندازی^۵ را تدوین کنید و راهبردها و برنامه‌هایی را برای تحقق این چشم‌انداز در آینده طراحی کنید.

گام ۵: اجرای فرایند آینده‌نگری فردی

این شیوه متفاوت از روشی است که معمولاً آینده‌پژوهان حرفه‌ای به وسیله‌ی آن به گردآوری داده‌ها برای سازمان‌ها و دولت‌ها می‌پردازند تا آن‌ها را برای آینده آماده کنند.
در این گام شما شرایط کنونی خود را شناسایی می‌کنید و آن را در ارتباط با آینده برون‌یابی می‌کنید. منظور از برون‌یابی امتداد شرایط کنونی شما در آینده است که می‌تواند حالت‌های گوناگونی را بپذیرد. این حالت‌های متفاوت در قالب سناریوهایی برای مراحل بعدی زندگی تدوین می‌شوند. در گام بعد آینده‌های باورکردنی^۷ را در ارتباط با خودتان کشف خواهید کرد. تدوین راهبردهایی برای دستیابی به آینده‌های مرجح^۸ و تهیه‌ی طرح‌های اقدام و احتیاطی برای سناریوهایی که طراحی کرده‌اید، کار پایانی شما خواهد بود.

گام ۶: گردآوری اطلاعات

اطلاعاتی که درباره‌ی خود و زندگی‌تان تهیه می‌کنید، بنیانی را برای کاربرد روش‌های آینده‌پژوهی جهت کشف آینده و برنامه‌ریزی برای آن تشکیل می‌دهد. براین پایه، چارچوبی که خواهید ساخت، با مطلبی آغاز می‌شود که برتراند دو ژونل^۹، آینده‌پژوه فرانسوی آن را "پیش‌دانسته‌ها"^{۱۰} نامید. پیش‌دانسته‌ها قلمروهایی از آینده هستند که

گام ۳: پایش پیوسته‌ی اهداف

معمولاً اهداف آینده به دو نوع "بلند" و "کوتاه" مدت^۱ تقسیم می‌شوند. اهداف کوتاه مدت گام‌هایی را که در هر سناریو باید برداشته شوند، مشخص می‌کنند. این گام‌ها شکل‌دهنده‌ی آینده هستند. در این مسیر همیشه رویدادهایی رخ می‌دهند که کنترلی بر آن‌ها ندارید، اما می‌توانید گام‌های خود را با توجه به آن‌ها تنظیم کنید و کنترل اقدام‌های خود را به دست بگیرید. در هر گام و مرحله باید به پایش اهداف خود بپردازید و مسیر پیموده شده را متناسب با میزان نزدیک شدن به اهداف بسنجید. گاهی شاید لازم باشد در اهداف اولیه بازنگری کنید و در این میان اهداف تازه‌ای را برای خود تعیین کنید که اولویت آن‌ها نسبت به اهداف پیشین شما بیشتر است. این یعنی همان پایش پیوسته‌ی اهداف. به یاد داشته باشید که پایش اهداف نباید به معنای "از این شاخه به آن شاخه پریدن" تعبیر شود.

گام ۴: طراحی فرایند آینده‌نگری فردی

برای دستیابی به آینده‌ی مطلوب باید مراحل سه‌گانه‌ی زیر را بپیمایید:
الف. وضعیت کنونی خود را تعریف کنید و یک چارچوب زمانی^۲ برای رسیدن به اهداف خود در نظر بگیرید. یعنی فرض کنید ظرف چند ماه یا چند سال می‌خواهید به این اهداف برسید. هم‌چنین دو پیشران مهم را که می‌توانند موجب تغییر در شرایط کنونی شما شوند، شناسایی کنید.
ب. بر مبنای تغییر پیشران‌هایی که شناسایی کرده‌اید، سناریوهایی را تدوین کنید و در این راستا دست کم یک شگفتی‌ساز (یعنی رویدادی که می‌تواند برنامه‌های شما را به شکل چشمگیری به هم بریزد) در نظر بگیرید.
ج. نتیجه‌ی پایانی و مطلوب خود را معین کنید و راهبردهای^۳ خود را برای رسیدن به این نتیجه تدوین کنید.
پرسش مهم دیگری که در اجرای آینده‌نگری فردی مطرح می‌شود، این است: "بهترین روش برای محقق ساختن آینده‌های مطلوب کدام است؟" تجربه نشان داده بهترین روش، شیوه‌ای است که در برگیرنده‌ی این سه گام بنیادین باشد:

⁴ information framework

⁵ vision

⁶ extrapolate

⁷ plausible futures

⁸ preferred futures

⁹ Bertrand de Jouvenel

¹⁰ foreknowns

¹ long & short terms

² time framework

³ strategies

در نتیجه آینده‌ی ما را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهند. این حوزه‌ها عبارتند از:

۱. فعالیت‌ها: تحصیل، کار، ورزش، سرگرمی‌ها، دین و دیگر فعالیت‌هایی که در آن‌ها مشارکت دارید.
 ۲. امور مالی: تمامی جنبه‌های مالی زندگی از جمله: درآمد، هزینه‌ها، وام، دارایی‌ها، سرمایه‌گذاری‌ها و بیمه.
 ۳. سلامت: سلامت جسمانی و روانی شما شامل مراقبت بهداشتی، تغذیه و فعالیت بدنی.
 ۴. مسکن: خانه؛ همسایگان، جامعه، منطقه و کشوری که در آنجا زندگی می‌کنید.
 ۵. امور اجتماعی: روابط شما با خانواده، دوستان، آشنایان و دیگر افراد.
 ۶. حمل و نقل یا جا به جایی: روش‌های گوناگون جا به جایی که در دسترس قرار دارد از جمله پیاده‌روی، رانندگی و حمل و نقل عمومی.
- این شش حوزه نشان دهنده‌ی روندهای فردی و پیش‌ران‌هایی هستند که برای تدوین سناریوهای مفید مهم هستند و راه‌های گوناگونی را برای گسترش زندگی ما در آینده پیشنهاد می‌دهند.

گام ۷: تعیین مراحل زندگی

اگر زندگی را به شکل خط ممتدی در نظر بگیرید، آغاز آن تولد و پایان آن مرگ خواهد بود. این در حقیقت همان خط عمر^۱ انسان است. می‌توان این خط عمر را به مقاطع یا مراحل از زندگی تقسیم کرد، مفهومی که سابقه‌ی آن به عصر یونان باستان باز می‌گردد و بعداً از سوی شکسپیر^۲، شاعر و نمایش‌نامه‌نویس انگلیسی مورد بهره‌برداری قرار گرفت و هنوز نیز کاربرد دارد. برای انجام آینده‌نگری فردی ما خط عمر را به ۱۰ مرحله تقسیم می‌کنیم. این ۱۰ مرحله به ترتیب مراحل زندگی را با در بر گرفتن ۱۰ تصویر مرور می‌کنند. توجه داشته باشید که هر مرحله از مراحل پیشین یا پسین خود کاملاً متفاوت است. در زندگی تغییر میان مراحل به شکل تدریجی صورت می‌گیرد، اما هر مرحله به شکل مشخص متفاوت از دیگر مراحل است. مهم‌تر این‌که از این مراحل زندگی به عنوان چارچوب‌های زمانی برای کشف آینده‌ی خود در هر مقطع زمانی و در هر مرحله استفاده خواهید کرد. این ۱۰ مرحله عبارتند از: نوزادی، کودکی، نوجوانی، جوانی، بزرگسالی، میان‌سالی، سالمندی مستقل، سالمندی آسیب‌پذیر، سالمندی وابسته و سرانجام پایان عمر.

گام ۸: شناسایی روندها و پیش‌ران‌های زندگی

در مطالعه‌ی آینده‌های فردی ما از مزیت بهره‌برداری از شش نیروی پیش‌دانسته برخورداریم و به نظر می‌رسد این گروه شش‌گانه در زندگی همگان وجود دارد. این نیروها استعداد آن را دارند که پیش‌ران‌هایی باشند. این پیش‌ران‌های شش‌گانه را می‌توان حوزه‌هایی از زندگی در نظر گرفت که در مقایسه با مراحل زندگی همراستا با خط عمر هستند و پیوسته در طول عمر ما مطرح هستند. هر یک از این حوزه‌ها از هنگام تولد تا لحظه‌ی مرگ ما را همراهی می‌کنند و بر اقدام‌های ما تاثیر می‌گذارند و

گام ۹: تعیین رویدادهای عمومی زندگی

مجموعه‌ی سوم پیش‌دانسته‌هایی که در توسعه‌ی آینده‌های فردی با آن سر و کار خواهید داشت، بر پایه‌ی رویدادهای مشترک زندگی خواهد بود. این مجموعه شامل رویدادهایی است که تحت تاثیر شرایط جسمانی و سن فرد قرار دارند و رویدادهای ارادی که نتیجه‌ی تصمیم‌های فردی هستند و در نوع خود نقاط عطفی به شمار می‌آیند چرا که موجب تغییر مسیر زندگی ما می‌شوند. افزون بر این‌ها، رویدادهای فرهنگی یا حقوقی دیگری نیز در میان هستند که با توجه به قوانین اجتماعی و دینی یا کشوری که در آن زندگی می‌کنیم، زندگی ما را تحت تاثیر قرار می‌دهند. راه دیگر برای ملاحظه‌ی این رویدادها این است که آن‌ها را به عنوان مثبت و منفی یا زود هنگام و دیر هنگام طبقه‌بندی کنیم زیرا برخی رویدادها می‌توانند برای یک فرد مثبت و برای فرد دیگری منفی باشد. علاقه‌ی شما به رویدادهای فردی به تاثیر ناشی از وقوع آن رویدادها بر زندگی شما بستگی دارد. البته شاید دوست دارید بدانید که این رویدادها چه زمانی در زندگی شما رخ خواهند داد و به این ترتیب شما را به چارچوب پیش‌دانسته‌ها باز گردانند.

¹ Lifeline

² Shakespeare

گام ۱۰: انتخاب مرحله‌ی مناسب زندگی

می‌دانید و امیدوار هستید به بخش قابل توجهی از اهدافتان دست یابید. در این سناریو شش پیشران اصلی زندگی شما سهم شایان توجهی را از آن خود خواهند ساخت.

سومین سناریو، سناریو بدبینانه^۳ است. این در واقع تلخ‌ترین داستانی است که برای دوستان تعریف خواهید کرد. در این سناریو شش پیشران اصلی زندگی شما به کمترین حد قابل انتظار دست خواهند یافت و خود را شخصی ناکام خواهید یافت. آینده‌پژوهان بر این باور هستند که گاهی بدبینانه‌ترین سناریو می‌تواند واقع‌بینانه‌ترین سناریو نیز باشد، چرا که افراد معمولاً توانایی‌ها و شرایط خود را بیشتر از حد واقعی می‌پندارند. اگر می‌خواهید در این زمینه مطمئن شوید، کافی است از هر کسی بپرسید که رانندگی او چگونه است؟ بسیاری خواهند گفت که رانندگی خوبی دارند، حال آن که در حقیقت این گونه نیست؟

سناریو چهارم، سناریو شگفتی‌ساز^۴ خواهد بود. همان گونه که پیش از این ذکر شد، یک شگفتی‌ساز می‌تواند رویدادی با احتمال وقوع اندک اما تأثیری چشمگیر باشد به گونه‌ای که آینده‌ی شما را دستخوش دگرگونی شگرفی نماید. شگفتی‌سازها می‌توانند مطلوب و نامطلوب باشند. به عنوان نمونه برنده شدن شما در یک مسابقه و بردن مبلغ قابل توجهی می‌تواند سرمایه‌ی قابل توجهی را وارد زندگی شما کند و یا وقوع یک زلزله می‌تواند تمامی برنامه‌ریزی‌ها را به هم ریخته و حتی موجب تهدید شدن شما شود.

به یاد داشته باشید افزون بر اطلاعاتی که در هر سناریو می‌گنجانید، باید چگونگی وقوع سناریو را نیز مشخص کنید و توالی رویدادها را معین کنید. شاید لازم باشد در سال‌های آینده سناریوهای خود را متناسب با شرایط جدید بازنویسی کنید.

گام ۱۲: برنامه‌ریزی راهبردی و اقدام

در این گام پایانی باید سناریوهای چهارگانه‌ی یاد شده را در قالب چشم‌اندازی خلاصه کنید و آن را برای مرحله‌ی بعدی زندگی خود در نظر بگیرید. تدوین راهبردها نیز در همین مرحله صورت می‌گیرد. منظور از راهبرد ترسیم راه رسیدن به چشم‌انداز مورد نظر است. در این مسیر باید طرح‌های اقدام را نیز تدوین کنید. در طرح اقدام زمان و چگونگی اجرای اقدام‌های ضروری برای پیمودن راهبردها و رسیدن به اهداف تعیین می‌شود. افزون بر طرح‌های اقدام باید طرح‌های احتیاطی را نیز طراحی کنید. طرح‌های احتیاطی در حقیقت طرح‌هایی هستند که در صورت تحقق سناریوهای سوم و چهارم به آن‌ها نیاز خواهید داشت تا بتوانید جهت حرکت خود به سوی اهداف را اصلاح کنید و سرعت، شتاب و انرژی مورد نیاز را متناسب با فاصله‌ی خود با اهداف بازنگری و تنظیم کنید.

اینک زمان آن فرا رسیده تا با پیمودن گام‌های دوازده‌گانه‌ی بالا آینده‌پردازی فردی را تمرین کنید و لذت آینده‌نگری علمی را تجربه کنید.

منابع:

1. Rigby, Anne. "Personal Futuring in Action", The Futurist, May-June 2006, p. 30
2. Wilright, Verne. "Personal Futuring: A Step By Step Guide". The Futurist, May-June 2006, p. 22 - 29

اینک باید مرحله‌ای از زندگی را که می‌خواهید شرایط آینده‌ی آن را کشف کنید، انتخاب کنید. اگر در سال‌های آغازین یکی از مراحل زندگی هستید، شاید بخواهید کار کشف آینده را با همین مرحله آغاز کنید. اما اگر در سال‌های پایانی این مرحله هستید، بهتر است کار خود را با در نظر گرفتن مرحله‌ی بعد شروع کنید. به عنوان نمونه اگر هم اینک فردی ۳۵ ساله هستید، باید بدانید که به نیمه‌ی راه مرحله‌ی بزرگسالی رسیده‌اید و به مرحله‌ی میان‌سالی نزدیک شده‌اید. اگر به کشف بقیه‌ی مرحله‌ی بزرگسالی خود پردازید، نگاه شما به پنج سال آینده دوخته خواهد شد. اگر تصمیم بگیرید به کشف مرحله‌ی میان‌سالی پردازید، افزون بر پنج سال آینده ۲۵ سال دیگر را نیز در نظر خواهید گرفت. گام بعدی با بررسی شش پیشران اصلی در زندگی شما و نیز پیشران‌های فرعی مرتبط با آن‌ها آغاز خواهد شد. تعیین پیشران‌های فرعی به معنای تقسیم پیشران‌های اصلی به اجزای تشکیل‌دهنده‌ی آن‌هاست. به عنوان نمونه حوزه‌ی فعالیت‌ها دربرگیرنده‌ی چندین زیر مجموعه است که هر یک از آن‌ها در مراحل مختلف زندگی فعالیت اصلی به شمار خواهد آمد. مهم‌ترین دستاورد این گام آن است که سناریوهای خود را بر مبنای شرایط سنی و مرحله‌ای از زندگی طراحی خواهید کرد که در آستانه یا میانه‌ی آن به سر می‌برید.

گام ۱۱: تدوین سناریوهای فردی

اگر بخواهیم ساده‌ترین تعریف را برای سناریو در نظر بگیریم، باید بگوییم که سناریو یعنی داستان. تصور کنید ۱۰ سال بعد می‌خواهید زندگی خود را برای یکی از دوستانتان تعریف کنید. شما برای او یک داستان از آن چه که در ۱۰

سال اخیر برای شما رخ داده است، تعریف خواهید کرد. پس بهتر است از همین حالا ۴ داستان متفاوت را برای آن زمان در نظر بگیرید. این داستان‌ها همان سناریوهای چهارگانه خواهند بود. در این سناریوها برنامه‌ها، اهداف، ارزش‌ها، آرزوها و هر آن چه را که مایل به تحقق آن‌ها هستید (یا حتی از وقوع آن‌ها هراس دارید)، با ترتیبی منطقی تعریف می‌کنید و آینده‌ی خود را در قالب آن‌ها تصور می‌کنید. بر این پایه، نخستین سناریو یک سناریو هنجاری^۱ خواهد بود. منظور از یک سناریو هنجاری، مطلوب‌ترین داستان برای آینده شماست. در این سناریو انتظارات شما بدون هیچ گونه تغییر یا کم و کاستی رخ خواهند داد و به همان چیزهایی می‌رسید که همواره آرزوی آن‌ها را داشته‌اید.

دومین سناریو سناریوی خوش‌بینانه^۲ خواهد بود. در این سناریو تحقق آرزوها و اهداف خود در آینده را با در نظر گرفتن درصدی از عدم قطعیت‌های آینده محتمل می‌دانید. به بیانی دیگر وقوع داستان مورد انتظار خود را با در نظر گرفتن تغییراتی اندک تا اندازه‌ی زیادی محتمل

³ Pessimistic Scenario
⁴ Wild-card Scenario

¹ Normative Scenario
² Optimistic Scenario

آینده‌پژوهان کارآمد ویژگی‌های معینی دارند که آن‌ها را نسبت به دیگر آینده‌پژوهان ممتاز می‌سازد. برخی از این ویژگی‌ها در قالب عادت‌های رفتاری نمایان می‌شوند. در ادامه فهرستی از این عادت‌ها را آن گونه که جان ماهافی^۱، آینده‌پژوه معاصر در وب سایت خود بر شمرده است، ذکر می‌کنیم:

۱. معناگرایی منحصر به فرد
۲. آینده‌پردازی
۳. خوداندیشی
۴. یافتن دیدگاهی متضاد با دیدگاه خود
۵. شجاعت
۶. تصور گرایی
۷. ثبت دیدگاه‌ها
۸. نگاه به جهان از دیدگاهی متفاوت
۹. تعبیر متفاوت
۱۰. ایجاد یک رادار دوم برای رصد آینده
۱۱. عادی نپنداشتن خود
۱۲. در نظر گرفتن روایت‌های گوناگون
۱۳. قرار دادن آینده در فهرست کاری
۱۴. ایفای نقش آینده‌پژوه در سازمان خود
۱۵. کمک به افراد برای نقش‌آفرینی در آینده
۱۶. کاربرد صحیح داده‌ها
۱۷. رهایی از داده‌ها
۱۸. درس گرفتن از گذشته
۱۹. یادگیری ارتباط با دیگران دربارهی آینده
۲۰. دریافت گمانه‌های دیگران
۲۱. آینده را الزاماً ادامه‌ی گذشته ندانستن
۲۲. شنیدن صداهای متضاد و تنها
۲۳. تعامل با دیگران برای فهم بیشتر
۲۴. آگاهی از بزرگنمایی‌های خود
۲۵. مخالفت آزادانه با دیدگاه‌های دیگران
۲۶. جهانی ساختن تمامی پرسش‌ها
۲۷. اشتباه کردن را حق طبیعی خود دانستن
۲۸. بسنده نکردن به تحلیل و گمانه‌زنی آزادانه
۲۹. متنفر نبودن از زمان حال
۳۰. به همراه داشتن یک دوست آینده‌پژوه
۳۱. پویایی

منبع: <http://foresightculture.com/the-27-habits-of-highly-effective-futurists>

^۱ John Mahaffie

روندهای کلیدی فناوری، محیط زیست، اقتصاد، روابط بین‌المللی و ... در تصویری از آینده محتمل

در ده تا سی سال آینده، جوامع ناگزیرند که کنار آمدن با "اوج همه چیز"^۱ را بیاموزند - دورانی که شاهد کمبایی‌های شدید در گستره‌ای از منابع خواهد بود. افزون بر این، دورانی که با منابع غیر منتظره‌ی تخصص‌مانند فیزیکدانانی که در شرایط دشوار اقتصادی (به جای اقتصاددانان) ما را هدایت خواهند کرد، مقبول افتادن دستکاری‌های ژنتیکی در غلات که به حل مسایل جدی زیست محیطی و منابع، و مقاوم شدن در برابر تغییر اقلیم و کمک به کاهش انتشار کربن در فضا، مشخص خواهد شد.

آن چه در زیر می‌آید "پیش‌گویی" نیست، بلکه نمونه‌ای است از آن چه که به احتمال زیاد رخ می‌دهد، هشدار است از مشکلات احتمالی که می‌توان از آن‌ها پرهیز کرد، یا تجویزها و توصیه‌هایی است برای آینده‌های بهتر که می‌خواهیم برای تحقق آن‌ها تلاش کنیم. هدف از طرح آن‌ها، بر انگیختن اندیشه و انگیزش عمل است. از ۷۹ مورد پیش‌بینی اندیشمندان حوزه‌های گوناگون در سال ۲۰۱۰، این ۳۳ مورد از "دو ماهنامه‌ی فیوچریست"^۲ انتخاب شده است.

بایزید مردوخی

اقتصاد

• فیزیکدانان می‌توانند پیش‌بینی‌کننده‌های اصلی فردا باشند. اکونوفیزیک‌ها^۳ بر خلاف اقتصاددانان که بیشتر به میانگین‌ها متکی هستند، به مطالعه‌ی سیستم‌های پیچیده، حلقه‌های بازخورد، آثار سرریز، تصمیم‌گیری‌های غیرعقلانی و سایر عوامل اثبات‌کننده می‌پردازند، می‌توانند در پیش‌بینی تحولات اقتصادی به اقتصاددانان کمک کنند.

- دو دهه بین ۲۰۲۰ و ۲۰۴۰ مصادف است با کمبایی مواد که نتیجه‌ی کنار آمدن با دوران "اوج همه چیز" خواهد بود. عرضه‌ی انتیموان در بین سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۴۰ به اوج خواهد رسید، تانتالیوم بین ۲۰۲۵ و ۲۰۳۵ به اوج می‌رسد. روی بین سال‌های ۲۰۲۰۵ و ۲۰۳۵ به اوج خود می‌رسد.
- فضای کسب و کار ۲۰۵۰ پس از دوران کمبایی و فراتر از آن، موجب رواج مدل‌ها و الگوهای تازه‌ی کسب و کار خواهد شد. همزمان با قرار گرفتن جنبه‌های بیشتری از تولید صنعتی در قلمرو فناوری اطلاعات، نیروی رقومی کردن یا "تبدیل اتم‌ها به بیت"^۴، عامل کمبایی از معادله‌ی کسب و کار را خارج خواهد کرد.
- صنایع نوپدید، دورانی غیر منتظره از رشد و توسعه‌ی اقتصادی جهانی را به وجود می‌آورند. رشته‌هایی مانند نانوفناوری، نیروی آب و باد، سامانه‌های عرضه‌ی آب و کارخانه‌های آب شیرین‌کن، ترسیم فضایی و پروژه‌های احیاء و بازسازی محیط زیست، می‌توانند میلیاردها شغل در سطح جهان به وجود آورند.

کامپیوتر و اتوماسیون

- منسوجات هوشمند به موسیقی‌دان‌ها امکان خواهند داد که "خود را بنوازند". در نمونه لباس‌هایی که توسط دانشجویان دانشکده‌ی نساجی سوئد طراحی شده و با حسگرهای برساخته در الیاف منسوج آن، با هر تماس استفاده‌کننده از لباس، صدایی شبیه به نواختن چنگ از آن برمی‌خیزد.
- جنگ‌های آینده کمتر مرگبار خواهد بود زیرا تعداد کمتری از واحدهای انسانی در مواضع پرخطر حضور خواهند داشت. وسائط نقلیه‌ی خودگردان (هواپیماهای بی‌سرنشین) و روبات‌های سرباز قادرند انواع گسترده‌ای از ماموریت‌های خطرناک مانند حمل بار، پاک‌سازی مین، یا نگهداری مرزهای ملی را انجام دهند که در نتیجه تلفات انسانی کمتر خواهد شد.

¹ peak everything

² The Futurist, November – December 2010, World Future Society.

³ econophysicists

⁴ convert atoms to bits

آموزش

- مفهوم ساعت کلاس درس به معنای زمانی جدا از زمان غیرکلاس درس از بین می‌رود. نسل نت^۱ از فناوری‌هایی برای آشنایی، رفاقت و یادگیری استفاده می‌کند که رویکرد آن‌ها نسبت به وظایف خود، کمتر رقابت‌آمیز و بیشتر بر پایه‌ی کار گروهی است. در این مسیر شبکه‌سازی اجتماعی، هم‌اینک شیوه‌های همکاری‌های یادگیری در خارج از کلاس‌های درس و خارج از برنامه‌های رسمی کلاس‌ها را تسهیل کرده است.
- آینده سرشار از مدرک دکتر است. دارندگان مدرک دکتر در ایالات متحده در ۶ سال به شکل پیوسته افزایش یافته است و تعداد دکترای اعطا شده در سال ۲۰۰۸ به اوج ۴۸۸۰۲ مدرک رسیده است. یک سوم از این تعداد (۳۳/۱ درصد) به دارندگان ویزای موقت داده شده که ۲۳/۳ درصد بیشتر از سال ۱۹۹۸ است. دارندگان دکترای کامپیوتر و مهندسی در دهه‌ی گذشته ۲۰ درصد افزایش یافته ولی تعداد مدرک دکترای علوم انسانی اعطا شده به جز علوم تربیتی در همین مدت کاهش یافته است.
- در سال ۲۰۲۰، مدارس به دست و پا خواهند افتاد تا در سردابه‌ها اقلام غیر رقومی^۲ مانند کتاب، قلم و کاغذ برای خواندن و نوشتن دانش‌آموزان پیدا کنند. آموزگاران و دانش‌آموزان متوجه خواهند شد که فضای غیر رقومی، بخشی حیاتی از برنامه‌های آموزشی است و به این شناخت می‌رسند که هوش و ذکاوت به بهترین شکل به کمک ترکیبی از ابزارها و وسایل رقومی^۳ و غیر رقومی پرورش می‌یابد.
- در پردیس دانشگاه‌های فردا، کلاس درس اهمیتی ندارد. نسل آینده‌ی دانشجوی دانشگاه، در هر جا که مایل باشد زندگی خواهد کرد و بسیاری (اگر نه همه) درس‌های خود را به شکل برخط می‌آموزند و مدارک تحصیلی آن‌ها را موسسات اعتبارسنجی و بین‌المللی هم تایید خواهد کرد. با وجود این، در فضای جهانی شده‌ی آموزشی، دانشجویان هم‌چنان علاقه‌مند خواهند بود که به هم‌کلاسی‌های خود در جامعه‌ی دانشگاهی دسترسی داشته باشند.

انرژی

- با برقی کردن خودروها، مشکل انرژی حل نخواهد شد. تبدیل خودروهای مصرف‌کننده‌ی سوخت فسیلی به خودروهای برقی به شکل انبوه، آلودگی اکسیدکربن را کاهش می‌دهد، اما تقاضای برق هم‌چنان بیشتر خواهد شد. سرچشمه‌ی افزایش تقاضای برق از جمله وسایل خانگی، کامپیوتر، تلفن همراه و سایر لوازم مصرفی الکترونیکی هستند.
- افزایش قیمت نفت در نتیجه‌ی رقابت سایر منابع انرژی جایگزین، مهار خواهد شد. نیروی هسته‌ای به سرعت در سراسر جهان در حال رشد است. برای مثال، در روسیه برای ساخت ۲۶ نیروگاه هسته‌ای تا سال ۲۰۳۰ برنامه‌ریزی شده است. انرژی‌های خورشیدی، زمینی - حرارتی^۴، باد و امواج نیز کاهش اتکا به نفت را به همراه خواهند داشت. تا سال ۲۰۶۰، اقتصاد هیدروژنی بدون آلودگی تحقق خواهد یافت هر چند که پرهزینه خواهد بود.

محیط زیست

- نیروگاه‌های هسته‌ای بیشتری ساخته می‌شود اما برای کاهش آلودگی اکسید کربن کافی نخواهد بود. تا پایان سال ۲۰۰۷ تعداد نیروگاه‌های هسته‌ای در حال بهره‌برداری در جهان ۴۳۹ واحد بود. در سراسر جهان برای ساخت ۱۱۲ نیروگاه تازه در ۲۵ کشور برنامه‌ریزی شده است. اما برای آن که نیروی هسته‌ای به شکل چشم‌گیری موجب کاهش انتشار کربن شود، ۲۰۰۰ نیروگاه تازه‌ی هسته‌ای مورد نیاز است.
- اگر تلاش‌ها برای حفاظت از دریاچه‌ی ارال موثر واقع نشود، تا سال ۲۰۲۰ خشک خواهد شد. دریاچه‌ی ارال که زمانی چهارمین دریاچه‌ی بزرگ زمین بود، در دهه‌های اخیر به شدت رو به خشکی و تباهی رفته است. تلاش برای احیای آن از جمله ایجاد سدی است که قسمت کوچک‌تر اما کم‌شورتر شمالی ارال را از جنوب آن جدا می‌کند.

¹ منظور نسل اینترنت است. NET:

² nondigital

³ digital

⁴ Geothermal

غذا و کشاورزی

- غلات برای مقاوم شدن در برابر تغییر اقلیم، از نظر ژنتیکی اصلاح می‌شوند. دانشمندان کشاورزی می‌گویند که "ترمومتر"^۱ زنی را که به غلات امکان می‌دهد نسبت به تغییرات حرارتی حساس و سازگار باشند، بی‌اثر کرده‌اند. با تنظیم این ژن، می‌توان غلاتی را به وجود آورد که در هر شرایط اقلیمی رشد می‌کنند.
- طرفداران محیط زیست ممکن است از غلاتی که به لحاظ ژنتیکی اصلاح می‌شوند، مانند یک فناوری کاهش کربن استقبال نمایند. غلات اصلاح شده از لحاظ ژنتیکی که مدت‌های مدید مانند نیروی هسته‌ای، مایه نابودی محیط زیست به شمار می‌آید، برای محیط زیست فواید عظیمی دارد. برای نمونه، آن دسته از غلات که اصلاح ژنتیکی می‌شوند تا بدون کشت رشد کنند، می‌توانند مانع از آزاد شدن کربن خاک به داخل فضا شوند.
- جهان به عصر تازه‌ی فاقد امنیت غذایی وارد شده است. قیمت‌های افزایش یافته‌ی مواد غذایی، تعداد روزافزون مردمان گرسنه، و شدت گرفتن رقابت برای زمین و منابع آبی ایجاب می‌کنند کشورها مدیریت بهتری بر منابع محدود خود اعمال کنند و یا با کمبود مواد غذایی رو به رو شوند.
- برداشت‌های بی‌رویه از سفره‌های آبی، منجر به کاهش مواد غذایی می‌شود. سفره‌های آبی در کشورهایی که جمعاً نصف جمعیت جهان را دارند، در حال کاهش است. در حال حاضر حدود ۴۰۰ میلیون نفر (شامل ۱۷۵ میلیون نفر در هند و ۱۳۰ میلیون نفر در چین) زندگی خود را از راه کشاورزی و فرایندهایی تأمین می‌کنند که متکی به استفاده‌ی بیش از اندازه از سفره‌های آبی هستند. عربستان سعودی اعلام کرده که به علت پایان یافتن ذخایر سفره‌های آبی، تا سال ۲۰۱۶ تولید گندم خود را به شکل کامل متوقف خواهد کرد.

اسکان

- خودروها و جاده‌های هوشمند و مشاع، جای خودروهای انفرادی، گنگ و بی‌مغز و بنزین‌خور را خواهند گرفت. حمل و نقل شخصی در سیاره‌ای با ۸۰۰ میلیون خودرو در خدمت ۷/۸ میلیارد نفر، نیرویی مسلط در زندگی ما خواهد بود. اما پیدایش برنامه‌های شراکت خودرو و دوچرخه در مناطق شهری آمریکا و اروپا، الگوها و بازارهای بدیلی برای تحرک جزئی یا تحرک طبق تقاضا را به وجود آورده است.
- شهرهای کشورهای توسعه‌یافته می‌توانند پایداری را از حلیه‌ی آبادهای جهان در حال توسعه یاد بگیرند. ساکنان حلیه‌ی آبادها، استفاده از منابع و مواد اولیه و همچنین استفاده‌ی دوباره از آن‌ها را بسیار کارتر از همتایان ثروتمند خود آموخته‌اند. محله‌های آن‌ها بسیار مترکم ولی قابل قدم‌زدن هستند، بخش‌های بازرگانی و مسکونی را به جای تفکیک این وظایف، با هم ترکیب کرده‌اند. در بسیاری از این سکونت‌گاه‌های غیر رسمی، ساکنان در امور اقتصادی عمومی مانند تولید مواد غذایی یا دام‌پروری، نقش ایفا می‌کنند.

بهداشت و درمان

- تجهیزات تشخیص پزشکی پیشرفته در تلفن شما قابل دسترسی خواهد بود. کاربرد تازه‌ای در میکروفن آیفن‌ها برای گردآوری علایم واضحی از ضربان قلب فرد، بر ساخته می‌شود که می‌تواند آن را در زمان واقعی به یک متخصص قلب مخابره نماید. به این ترتیب کاربردهای تشخیصی بسیار تواناتر و ارزان‌تر از تجهیزات مرسوم پزشکی خواهد شد و سرانجام مجموعه‌ای از ابزارها را در جیب هر شخص قرار می‌دهد.

جامعه اطلاعاتی

- نوشتار ممکن است در سال ۲۰۵۰ از دور خارج شود. رشد جستجوی اینترنتی، ویدئو اینترنتی، بازی‌های کامپیوتری، متن‌پردازی و تویتر به کاهش چشم‌گیر جهانی سواد متنی خواهد انجامید. روند متروک شدن خواندن، فکر کردن و مهارت‌های پژوهشی مرسوم، می‌تواند موجب گرایش بیشتر به سوی رسانه‌های دیداری در دهه‌های آینده شود. کاربران نسل‌های جوان‌تر هم‌زمان با توسعه‌ی رسانه‌های تازه، به شکل روزافزونی به کنار گذاشتن فناوری‌های قدیمی‌تر اطلاعات مانند نوشتار گرایش می‌یابند.
- وابستگی شدید و پیوسته به اینترنت برای ارتباطات ممکن است موجب کاهش قدرت تفکر شود. جستجوی اینترنتی و "گوگلینگ" آثار عصبی قابل مشاهده و قابل اندازه‌گیری دارد. ما در همان حال که از یافتن آن چه که در جستجویی هستیم، راضی و خوشنود هستیم؛ از توان کمتری برای واکنش، سنتز کردن و تحلیل محتوا و معانی عمیق‌تر آن برخوردار می‌شویم. "هر اندازه بیشتر از اینترنت استفاده می‌کنیم، مغز خود را بیشتر تمرین می‌دهیم که آشفته و پریشان گردد."

¹ Thermometer

² Googling

شیوه زندگی و ارزش‌ها

- جوامع محلی سرانجام موفق به ایجاد نهادی بهتر از "شرکت" در سرمایه‌داری خواهند شد. رشد شرکت‌ها و قدرت آن‌ها بر اقتصاد بازار، مردم را با احساس ناتوانی در برابر بحران اخیر مالی رو به رو کرده است. جوامع محلی در آینده می‌توانند اقتصاد بازار خویش و حتی پول رایج خود را برای تقویت منابع محلی به وجود آورند.
- انتظار می‌رود بیزاری فزاینده‌ای نسبت به طبقه‌ی تازه‌ی نخبگان ژنتیکی یا "ژنوبل‌ها"^۱ پدید آید. کاربرد فناوری‌های ژنتیکی می‌تواند تمدن بشری را ناپایدار کند زیرا داراها می‌توانند از برتری‌های خود برای افزایش امتیازهای خود نسبت به ندارها استفاده کنند. صعود "ژنوبیلیتی" به عنوان نمونه‌ی اشرافیت ژنتیکی، ضرورت ایجاد انجمن‌های فناوری‌های نوپدید و تغییردهنده‌ی جامعه و تعیین حدود برای این فناوری‌ها را نشان می‌دهد.

دانش و فناوری

- در بزرگراه‌های میان شهری، محورهای ویژه برای خودروها و کامیون‌هایی که با کامپیوتر کنترل می‌شوند ایجاد می‌شود و خودرو - روبات‌ها (وسائط کوچکی که کاملاً به وسیله‌ی هوش مصنوعی بر ساخته در آن‌ها کنترل می‌شوند) نیز بزرگسالان و افراد ناتوان را در مناطق مسکونی سوار می‌کنند و آن‌ها را به سوپر مارکت‌ها، مطب پزشکان و هر جای دیگر که بخواهند، می‌برند.

کار و شغل

- رهبران آینده، مسوول اداره‌ی کارکنانی پربازده و تعالی یافته از نظر فناوری خواهد بود. وقتی که "افراد استثنایی تعالی‌یافته"^۲ عصر شگفتی‌های استثنائی^۳، وارد اجتماع هنجارهای عموم مردم (یعنی آن‌ها که فاقد برتری‌های فناورانه هستند) می‌شوند، این رهبران هستند که حامل بیشترین بار تکامل اجتماعی هستند.
- سوپر اتوماسیون به زودی به سوپر بیکاری منجر می‌شود. به کارگیری روزافزون هوش مصنوعی به منظور افزایش بهره‌وری در ادارات سرتاسر جهان توسعه یافته، به افزایش شدید بیکاری منجر می‌شود و در نتیجه تقاضای مصرف‌کننده تنزل کرده و بحران مالی فراتر از بحران بزرگ را به وجود می‌آورد.

امور جهانی

- مقابله با تهدید جهانی تغییر اقلیم - راهی برای اتحاد کشورها یا شعله‌ور ساختن خصومت؟ کشورها به کمک سامانه‌های بسیار پیچیده پایش زیست محیطی می‌توانند از داده‌ها به نفع خود بهره ببرند یا شاید دشمن را با هشدار ندادن طوفان یا فاجعه‌ای قریب الوقوع، تضعیف نمایند.
- دیپلماسی بین‌المللی در آینده به گونه‌ای روزافزون، بر چگونگی کنترل اقلیم متمرکز خواهد شد. بعضی مدعی‌اند که "مهندسی کره‌ی زمین"^۴ تا سال ۲۰۱۵، الزامی خواهد بود. با این حال، دستکاری‌های آگاهانه در رسامانه‌های طبیعی کره‌ی زمین به منظور تخفیف آثار تغییر اقلیم، کار بسیار دشواری است و می‌تواند به بروز آثار جنبی خطرناک و ناخواسته‌ای منجر شود. یکی از نتایج ممکن است اعتراض‌هایی باشد که به خشونت بیانجامد - به ویژه اگر مناطق گوناگون منافع واگرایی داشته یا خواستار نتایج ناسازگاری باشند.
- آیا در آینده جنگ‌های زباله به راه می‌افتد؟ تولیدکنندگان زباله در کشورهای توسعه یافته، پسماند بیشتری را به خزانه‌های کشورهای در حال توسعه حمل می‌کنند. این امر موجب بروز اعتراض‌هایی در سرزمین‌های گیرنده می‌شود. در سال‌های پس از ۲۰۲۵، کشورهای در حال توسعه در نتیجه‌ی افزایش روزافزون مصرف، در تولید زباله سرآمد خواهند شد و در نتیجه خزانه‌های خود را به روی زباله‌ی خارجی خواهند بست و تولیدکنندگان پسماند را مجبور خواهند کرد که فناوری‌های بیشتری برای تبدیل زباله به انرژی و بازیافت آن را توسعه دهند.
- جمعیت جوانان جهان از ۳ میلیارد نفر کنونی به ۳/۵ میلیارد نفر در سال ۲۰۲۰ افزایش خواهد یافت. نیم میلیارد نفر از جمعیت جهان که کمتر از ۲۵ سال سن دارند، با روزانه کمتر از ۲ دلار زندگی می‌کنند. از آن جا که تعداد روزافزونی از جوانان به نوعی "آسیب‌پذیر" هستند - چه از راه پیوستن به گروه‌های تبه‌کار، اعتیاد به مواد مخدر، قربانی تجارت جنسی - راه‌کارهای تازه‌ای برای آینده‌های بهتر مورد نیاز خواهد بود، از جمله برنامه‌هایی مانند آموزش والدین، ریش سفیدی، حل و فصل غیر خشونت‌آمیز تعارض، پرورش شخصیت، مشارکت جوامع محلی و مدارس، و همچنین پشتیبانی از کنوانسیون بین‌المللی حقوق کودک که یونیسف حامی آن است.
- تراز قدرت اقتصادی از غرب به شرق منتقل می‌شود. هر گاه رشد اقتصادی آسیا، به تبعیت بیشتر مردم از شیوه‌ی زندگی مصرف غرب بیانجامد، فشار بر منابع و محیط زیست جهانی افزایش خواهد یافت. یک آینده‌ی پایدارتر، نیازمند بازگشت به ارزش‌های سنتی آسیایی است که مخالف مادی‌گرایی است.

¹ Genobles

² Enhanced Singular Individuals (ESIs)

³ Singular Era

⁴ Geoeengineering

آینده‌نگری: الگوی نوین برای برنامه‌ریزی راهبردی

مدیران بسیاری از سازمان‌های امروزی می‌دانند برای این که کارآمد باشند، باید به آینده بیاورند. آن‌ها می‌خواهند بر فرهنگ سازمان خود تاثیر بگذارند و در همان حال تغییرات مثبتی در جوامع خود ایجاد کنند، اما نمی‌دانند که چگونه باید به این نقطه برسند. آشفتگی‌های فرهنگی که بر اثر تغییر سریع در شرایط سازمانی به وجود می‌آیند، گزینه‌های متعددی را ایجاد می‌کنند که می‌توانند عدم قطعیت فلج‌کننده‌ای را پدید آورند و در همان حال اقدام‌های خلاق را بی‌تاثیر کنند.

در حقیقت، مدیران سازمان‌ها می‌خواهند تاثیر عوامل بیرونی بر حیات درون سازمانی را دست کم بگیرند، یعنی عواملی مانند دستاوردهای فناورانه یا تغییرات اجتماعی - فرهنگی را کم اهمیت بشمارند. مدیران سازمانی هم‌چنین می‌خواهند بیشتر بر حال و گذشته متمرکز باشند؛ نه آن که با واقعیت‌های نمایانی هماهنگ باشند که ما را در بر گرفته‌اند. زمینی که زیر پای ما قرار دارد، تغییر می‌کند و ما خود را در برابر این تاثیر غافل می‌یابیم. تغییرات اجتماعی و فرهنگی موجب تغییر نیازها و عادات‌های افرادی شده‌اند که به آن‌ها خدمت می‌کنیم.

آینده‌نگری ابزاری است برای حساس ساختن مدیران سازمان‌ها نسبت به موضوعات بیرونی و در حال پیدایش پیش از آن که مغلوب آن‌ها شوند و نیز فراهم ساختن فرایندی برای تنظیم این حساسیت از راه هر می از چالش‌ها و فرصت‌ها به منظور شفاف‌سازی راهبردی سازمان.

- این ابزار مدیران سازمان‌ها را قادر می‌سازد بر پایه‌ی رویایی نسل‌های متفاوت با مسایل مشترک به آفرینش و اقدام برای سازمان و جامعه‌ی خود مبادرت کنند.
- نقشی تسهیل‌کننده برای آفرینش چشم‌اندازی شفاف‌تر و خلاقانه‌تر ایفا می‌کند.
- توانایی مدیر سازمان را در تاثیرگذاری بر آینده با پیش‌بینی، شفاف‌سازی و واکنش به فرصت‌های در حال پیدایش افزایش می‌دهد.

رهبری از دریچه‌ی آینده

آینده‌نگری موجب انگیزش رویکردهای نوآورانه برای تدوین راهبردها از راه کاربرد روش‌شناسی‌های آینده‌نگری می‌شود. آینده‌نگری توانایی پیش‌بینی وقوع پدیده‌ای است، پیش از آن که واقع شود و نیز شناسایی فرصت‌های در حال پیدایش برای نوآوری. هدف پیش‌بینی آینده نیست، بلکه ایجاد خلاقیتی چشمگیر است. هنگامی که مدیران از نظر ذهنی خود را در موقعیتی ۱۰ سال فراتر از موقعیت کنونی قرار دهند، دیدگاه تازه‌ای نسبت به آن چه اینک فرا روی خود می‌بینند، خواهند یافت و توانمندی‌های تفکر راهبردی خود را تقویت خواهند کرد که این امر به آنان کمک می‌کند رهبری سازمان خود را از دریچه‌ی آینده بر عهده بگیرند.

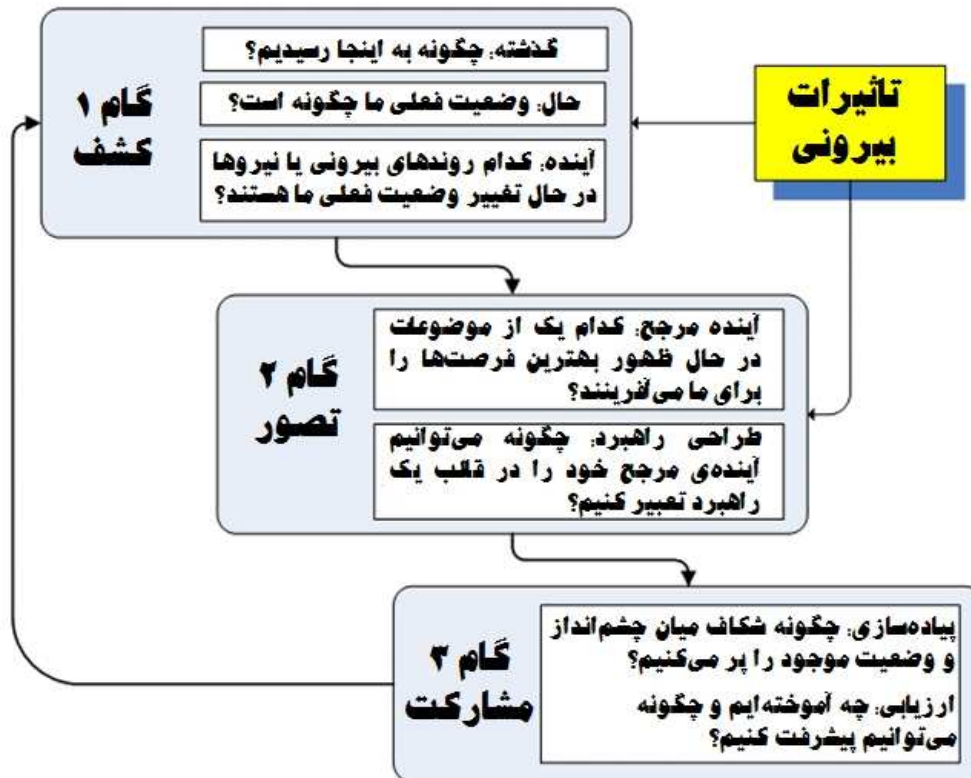
مزایای آینده‌نگری

- تجربه‌ی آینده‌نگری ابزارها و مهارت‌هایی را فراهم می‌کند که موجب ارتقای کیفیت رهبری شما می‌شود:
- فرایندی تکرارپذیر برای تصمیم‌سازی که نه تنها دست و پاگیر نخواهد بود، بلکه برای مدیران سازمانی نقشه‌ی راهی را ایجاد می‌کند که می‌توانند از آن پیروی کنند؛
 - مهارت‌های رهبری پیش‌بینانه برای دوری از تصمیم‌سازی بر پایه‌ی واکنش به تغییرات غیرمنتظره؛
 - مهارت‌های مدیریت ریسک مالی برای محافظت در برابر دوباره‌کاری‌های پر هزینه‌ای که بر اثر شرایط نوظهور پیش‌بینی نشده پدید آمده‌اند.

الگوی آینده‌نگری E3

الگوی آینده‌نگری E3 فرایندی را برای تصمیم‌سازی راهبردی فراهم می‌کند. گروهی از افراد را به وسیله‌ی مجموعه‌هایی از تمرین‌ها هدایت می‌کند تا فرصت‌های بالقوه و چالش‌های تهدیدکننده را شناسایی کنند. به گروه کمک می‌کند خود و محیط پیرامونی را درک کنند و به این وسیله فرصت‌هایی را انتخاب کنند که برای آن‌ها مناسب‌ترین هستند. این الگو مشارکت کنندگان در فعالیت آینده‌نگری را پیرامون آینده‌ی مرجحی که درباره‌ی آن توافق وجود دارد، گرد می‌آورد و می‌تواند موجب انگیزش در میان آنان برای سرمایه‌گذاری جهت رسیدن به چنین آینده‌ای شود.

آینده‌نگری فرایندی سه مرحله‌ای است: کشف^۱، تصور^۲ و مشارکت^۳. (نمودار ۱ را ببینید). این فرایند متوالی است و هر گام از آن پس از گام پیشین برداشته می‌شود و این بدان معناست که هر مرحله بر نتایج مرحله پیشین استوار است. آینده‌نگری با مرحله‌ی "کشف" آغاز می‌شود که گذشته‌ی سازمان را در نظر می‌گیرد، سپس به وضعیت کنونی آن می‌پردازد و بعد آینده‌های ممکن آن را در نظر می‌گیرد. گام "تصور" عبارت است از استفاده از اطلاعات تولید شده در مرحله‌ی کشف برای طراحی آینده‌ی مرجح و نیز ایجاد راهبردی برای پشتیبانی از آن. گام یا مرحله‌ی "مشارکت" طرح‌های اقدام را تدوین می‌کند تا راهبرد را به معنای رویایی تحقق یافته تعبیر کند.

نمودار ۱ - الگوی سه مرحله‌ای آینده‌نگری

فرایند آینده‌نگری متشکل از فعالیت‌های زیر است:

کشف

- کشف گذشته - نگاه به آینده اغلب زمانی آسان است که نگاهی به گذشته داشته باشیم. مدیران معمولاً زمانی در برنامه‌ریزی آینده‌گرا کارآمدتر هستند که به همان تعداد سالی که به آینده نگاه می‌کنند، سال‌های گذشته را در نظر بگیرند.
- کشف حال - به ارزیابی شرایط جاری می‌پردازیم تا با ترسیم یک خط مبنا سنجش راهبردهای تغییر آینده را انجام دهیم.
- کشف آینده - با پیاده‌سازی فعالیت‌های آینده‌نگری از آینده به حال نگاه می‌کنیم تا به بررسی روندها و نیروهای پیردازیم که وضعیت آینده‌ی سازمان را در حال حاضر و احتمالاً آینده تغییر می‌دهند.

تصور

- آینده‌ی مرجح - هنگامی که موضوعات در حال پیدایش شناسایی و ارزیابی شدند و مدیران سازمان به دیدگاه تازه‌ای مجهز شدند، چشم‌اندازی از آینده‌ی مرجح را برای سازمان و جامعه می‌آفرینند و یا در چشم‌انداز پیشین تجدید نظر می‌کنند.
- طراحی راهبرد - چشم‌انداز را به طرحی راهبردی تبدیل می‌کنیم.

مشارکت

- پیاده‌سازی - در این مرحله به ارزیابی شکاف‌های موجود میان وضعیت کنونی سازمان و آینده‌ی تصور شده می‌پردازیم و بعد طرحی را برای پر کردن این شکاف‌ها تدوین می‌کنیم.

¹ Explore

² Envision

³ Engage

- ارزیابی - آینده‌نگری از آغاز تا پایان یک فرایند یادگیری است. درس‌های آموخته شده را شناسایی کنید و آن‌ها را برای دور بعدی برنامه‌ریزی راهبردی به کار ببرید.

فرایند آینده‌نگری ادامه می‌یابد

برای نمایش فرایند آینده‌نگری، فعالیت‌ها و بروندهای گام‌های "کشف"، "تصور" و "مشارکت" جدول ۱ تهیه و ارائه شده است. بروندهای مرحله‌ی "کشف"، درونداهای مرحله‌ی "تصور" شده و بروندهای مرحله‌ی "تصور" درونداهای مرحله‌ی "مشارکت" می‌شوند.

جدول ۱- گام‌ها، فعالیت‌ها و بروندهای فرایند آینده‌نگری

گام‌ها	فعالیت‌ها	برونداها
کشف	<ul style="list-style-type: none"> • تعریف کارگاه لحظات • ارزیابی وضعیت کنونی سازمان • ارزیابی نیازهای جامعه • پایش روندهای بیرونی و نیروها برای موضوعات در حال ظهور 	<ul style="list-style-type: none"> • تحلیل روند • تحلیل اس دبلو او تی (SWOT)
تصور	<ul style="list-style-type: none"> • شناسایی موضوعات راهبردی • تعریف و پالایش چشم‌انداز • طراحی راهبرد بر مبنای چشم‌انداز 	<ul style="list-style-type: none"> • بیانیه چشم‌انداز • طرح راهبردی
مشارکت	<ul style="list-style-type: none"> • تدوین راهبرد برای پر کردن شکاف میان چشم‌انداز و وضعیت موجود • پیاده‌سازی و ارزیابی 	<ul style="list-style-type: none"> • طرح پیاده‌سازی • طرح ارزیابی

کارگاه‌های آینده‌نگری

آینده‌نگری یک تجربه‌ی مشاوره‌ای است که در بر دارنده‌ی مجموعه‌ای از فعالیت‌هاست. به منظور افزایش مهارت‌ها و توانمندی مدیران در زمینه‌ی آینده‌نگری، می‌توان فعالیت‌های پیش‌بینی شده در فرایند بالا را در قالب کارگاه‌هایی برگزار کرد. در ادامه برخی از کارگاه‌هایی که می‌توانند مفید باشند، پیشنهاد می‌شوند:

نقشه برداری از چشم‌انداز

این تجربه‌ای است که تسهیل‌کننده‌ی آفرینش چشم‌اندازی شفاف‌تر و خلاقانه‌تر برای سازمان است. رهبری از دریچه‌ی آینده اینک به عنوان شیوه‌ای کارآمد و ضروری در مدیریت به رسمیت شناخته شده است. روش‌شناسی پیش‌بینی آینده ابزارها و خطوط راهنمایی را برای تدوین چشم‌اندازی مشارکتی، تعبیر چشم‌انداز در قالب راهبرد و تبدیل راهبرد به طرح‌های اقدام فراهم می‌کند.

مشارکت جامعه

کارگاه مشارکت جامعه تجربه‌ای است برای سازمان‌هایی که می‌خواهند نقش رهبری جوامع خود را بر عهده بگیرند و موجب تحول جوامع شوند. این کارگاه از روش‌شناسی‌های آینده‌نگری به عنوان عامل تسهیل‌کننده‌ی آفرینش چشم‌اندازی شفاف‌تر برای جامعه‌ای سالم جهت نسل‌های آینده استفاده می‌کند.

برنامه‌ریزی امکانات

تجربه‌ی برنامه‌ریزی امکانات برای سازمان‌هایی طراحی شده که اندیشه‌ورزی پیرامون طراحی یا بازطراحی امکانات را آغاز کرده‌اند. این فعالیت از روش‌شناسی‌های آینده‌نگری به عنوان عامل تسهیل‌کننده‌ی اندیشه‌ی متفاوت در تعیین اولویت‌ها و طراحی استفاده می‌کند. هدف از این کارگاه انگیزش بحث پیرامون نیازهای برنامه‌ای و امکاناتی آینده است و نیز این که سرمایه‌گذاری امروز ما چگونه بر نسل‌های آینده تاثیر خواهد گذاشت.

منبع:

Brimmer, Stephen. FUTURECASTING A New Model of Strategic Planning, at: <http://www.churchfutures.com/What-is-Futurecasting.php>

قابل توجه آینده‌پژوهان گرامی

ماهنامه‌ی الکترونیکی انجمن آینده‌نگری ایران رسانه‌ای برای آگاهی‌رسانی، ترویج اصول و مبانی آینده‌پژوهی و نیز یادآوری ضرورت آینده‌نگری علمی در میان آحاد جامعه است. بدینوسیله از آینده‌پژوهان و آینده‌اندیشان گرامی دعوت می‌شود در صورت تمایل نسبت به بازتاب یافتن دستاوردهای فعالیت‌های علمی - تحقیقی خود در قلمروهای اجتماعی، علمی، اقتصادی و فناورانه که آگاهی عمومی پیرامون آن‌ها را مناسب می‌دانند، شرح مختصری از فعالیت‌های یاد شده را برای درج در شماره‌های آتی این نشریه به دبیرخانه‌ی انجمن آینده‌نگری ایران به این نشانی الکترونیکی ارسال فرمایند: info@iranfsa.ir

Verne Wheelwright

ورن ویلرایت

ویلرایت بر این باور است که اگر آینده‌پژوهی زندگی مردم را در راستای نگاه به آینده تغییر ندهد، در حقیقت به چیزی دست نیافته است.

ویلرایت کاربردی ساختن اصول، مبانی، تکنیک‌ها و روش‌های آینده‌پژوهی را نخستین وظیفه‌ی آینده‌پژوهان و گسترش آینده‌های فردی را روح آینده‌پژوهی می‌داند.

برخی از آثار و مقالات ویلرایت در میان علاقه‌مندان آینده‌نگری فردی کاربرد گسترده‌ای یافته‌اند که از میان آن‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد: راهنمای آینده‌های فردی، حرفه‌ای در آینده. و آینده‌پردازی فردی.

ورن ویلرایت دانش آموخته‌ی کالج آینده‌پژوهی دانشگاه هوستون است. او در سال‌های اخیر سرگرم پژوهش پیرامون روش‌های آینده‌نگری فردی و نیز اخذ مدرک دکترای خود از دانشگاه لیدز متروپولیتن بوده است. در میان آینده‌پژوهان معاصر او تنها کسی است که بیشترین مطالعه را در زمینه‌ی کاربردی ساختن اصول و مبانی آینده‌پژوهی در زندگی شخصی مردم انجام داده است.

ویلرایت بر این باور است که اگر آینده‌پژوهی زندگی مردم را در راستای نگاه به آینده تغییر ندهد، در حقیقت به چیزی دست نیافته است. وی کاربردی ساختن اصول، مبانی، تکنیک‌ها و روش‌های آینده‌پژوهی را نخستین وظیفه‌ی آینده‌پژوهان و گسترش آینده‌های فردی را روح آینده‌پژوهی می‌داند. تاثیر او بر آینده‌پژوهی معاصر از آن جهت حایز اهمیت است که پس از فارغ التحصیل شدن وی از دانشگاه هوستون برخی از دانشجویان کالج آینده‌پژوهی این دانشگاه تصمیم گرفتند موضوع پایان نامه‌های خود را بر موضوع آینده‌نگری فردی متمرکز کنند. همین امر موجب شد تا دست اندرکاران این دانشگاه از جمله پیتر بیشاپ^۱ که خود از آینده‌پژوهان مشهور معاصر است، موضوع آینده‌پردازی فردی را جدی گرفته و در برنامه‌ی دانشگاهی این کالج بگنجانند.

او هر سال سخنرانی‌ها و سمینارهای بسیاری را با موضوع آینده‌نگری فردی در ایالات متحده و برخی کشورهای اروپایی برگزار می‌کند. افزون بر این‌ها تاکنون دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های فراوانی را به منظور آموزش تکنیک‌ها و روش‌های آینده‌پژوهی با هدف آشنا ساختن افراد علاقمند به شیوه‌ی صحیح آینده‌نگری شخصی اجرا کرده است.

ویلرایت یکی از نویسندگان مشهور نشریه‌ی آینده‌پژوهی فیوچریست است و مقالات او با موضوع آینده‌نگری فردی هر چند وقت یکبار در این نشریه و نیز وب سایت انجمن جهانی آینده‌پژوهی (www.wfs.org) منتشر می‌شود. تازه‌ترین یادداشت او در وبلاگ وی در سایت یاد شده با عنوان "گام دوم به سوی آینده‌ی فردی"^۲ در این نشانی منتشر شده است: <http://www.wfs.org/index.php?q=blog/2869> او در این یادداشت تدوین سناریوهای چهارگانه‌ی فردی را به عنوان دومین گام توسعه‌ی آینده‌های شخصی در نظر گرفته است. برخی از آثار و مقالات ویلرایت در میان علاقه‌مندان آینده‌نگری فردی کاربرد گسترده‌ای یافته‌اند که از میان آن‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد: راهنمای آینده‌های فردی، حرفه‌ای در آینده. و آینده‌پردازی فردی.

ویلرایت هم اینک ریاست شبکه‌ی آینده‌های فردی را بر عهده دارد و در مجامع گوناگون آینده‌پژوهی از جمله انجمن آینده‌پژوهان حرفه‌ای، انجمن جهانی آینده‌پژوهی و نیز فدراسیون جهانی آینده‌پژوهی عضویت دارد. او در نشست سال ۲۰۱۰ انجمن جهانی آینده‌پژوهی کارگاهی را با موضوع آینده‌پردازی فردی برگزار کرد. با توجه به استقبال فزاینده از موضوع آینده‌نگری فردی احتمال می‌رود که ورن در نشست سال ۲۰۱۱ انجمن یاد شده که در کانادا برگزار خواهد شد، مشارکت داشته باشد و موضوعات تازه‌ای از آینده‌پردازی فردی را مطرح کند.

ویلرایت هم اینک سرگرم توسعه و تدوین روش‌های آینده‌نگری فردی و ارایه‌ی استاندارد آینده‌پردازی فردی است. جمعی از دانش‌آموختگان رشته‌ی آینده‌پژوهی از سراسر جهان برای تدوین این استاندارد با او همکاری دارند و مجامع آینده‌پژوهی برخی از کشورها از او برای ایراد سخنرانی‌های مفید و جذاب دعوت می‌کنند. آثار و فعالیت‌های او در زمینه‌ی آینده‌نگری فردی را می‌توان در وب سایت وی در این نشانی دید: www.personalfutures.net. پیشنهاد می‌کنیم اگر به وب سایت او مراجعه کردید، جزوه‌ی آموزشی راهنمای آینده‌های فردی را که به زبان انگلیسی و با عنوان: A Personal Futures Workbook منتشر شده است، دانلود و مطالعه کنید.

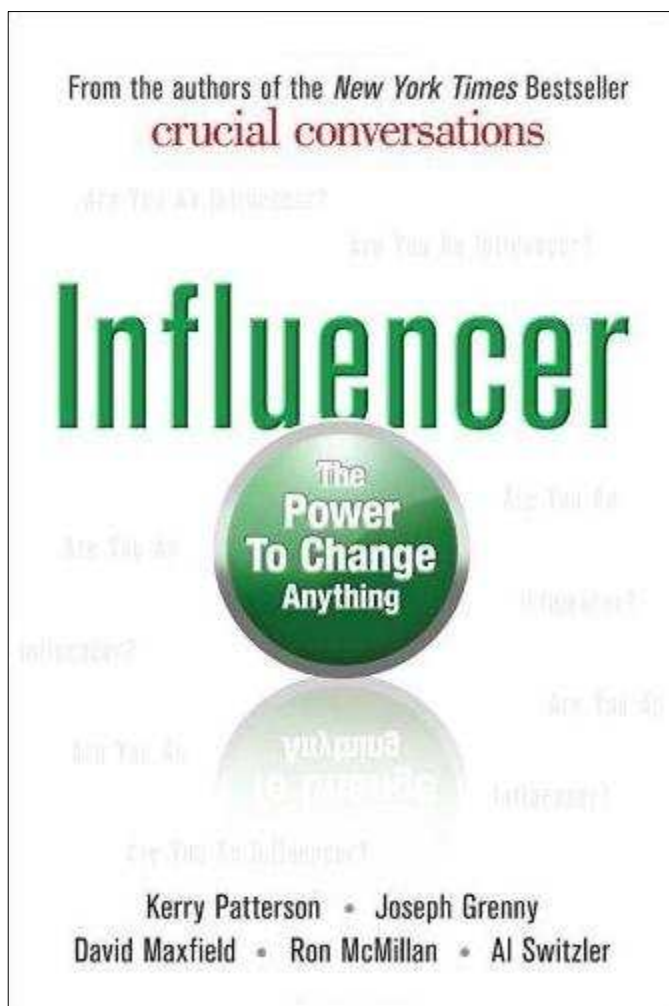
¹ Peter Bishop

² The Second Step Toward Your Personal Future

معرفی کتاب

تاثیرگذار

نویسندگان: کری پترسن^۱، ژوزف گرنی^۲، دیویی مکسفلد^۳، ران مک میلان^۴ و آل سوئیتزلر^۵
 ناشر: مک گراو هیل
 تعداد صفحات: ۲۸۸ صفحه
 قیمت: ۱۷ دلار و ۷۹ سنت
 زبان: انگلیسی
 شابک: ۰۰۷۱۴۸۴۹۹ X
 سال نشر: ۲۰۰۷

این کتاب یکی از کاربردی‌ترین آثار است که پیرامون موضوع ایجاد تغییرات مطلوب در فرد، خانواده و جامعه به رشته‌ی تحریر در آمده است. نویسندگان این کتاب با معرفی اصول و شیوه‌هایی چارچوب ساده‌ای را ارائه داده‌اند که با کاربرد آن می‌توان تغییرات مورد نظر را به منظور تعالی فردی و خانوادگی و نیز پیشرفت اجتماعی ایجاد نمود.

بسیاری از مفاهیم مطرح شده در این کتاب در بر گیرنده‌ی موضوعات تازه‌ای هستند، از جمله این که چگونه تغییرات نامطلوب را به تغییرات دلخواه تبدیل کنیم؟ یا این که نظریه‌های تغییر را چگونه در زندگی خود کاربردی کنیم؟

مطالعه‌ی این کتاب از آن جهت برای همگان می‌تواند مفید باشد که برخی از فعالیت‌های فردی مهم و تغییر دهنده را که تاکنون به دلایل

مختلف به تعویق انداخته‌اند، (با شناسایی پیامدهای آن‌ها برای زندگی شخصی) به شیوه‌ای کنترل شده به انجام خواهند رساند. از آن جا که هر تغییری در آینده رخ می‌دهد، برخی بر این باور هستند که مدیریت آینده در حقیقت همان مدیریت تغییر است. صرف نظر از همگرایی‌ها و واگرایی‌هایی که در میان آینده‌پژوهان پیرامون چنین اندیشه‌ای وجود دارد، این کتاب دیدگاه‌های مطرح در زمینه‌ی مدیریت تغییر را به شیوه‌ای کاربردی به خوانندگان می‌آموزد. بخشی از این کتاب بر مبنای روان‌شناسی رفتاری طراحی شده است و ابعاد روان‌شناختی تغییر رفتار را بررسی کرده است. هنر نویسندگان این کتاب در آن است که با به کارگیری نمونه‌ها و مثال‌های گوناگون مطالب کتاب را برای عموم خوانندگان قابل فهم کرده‌اند. در این کتاب شیوه‌های متعارف و نامتعارف ایجاد تغییر به خوبی از یکدیگر تفکیک و توضیح داده شده است. اگر چه این کتاب یک خودآموز نیست، اما در بر گیرنده‌ی مطالب بسیاری است که پیاده‌سازی آن‌ها در زندگی فردی به آسانی برای همگان امکان‌پذیر است.

سبک نگارشی ساده‌ی این کتاب مطالب آن را از چارچوب خشک و جدی مباحث علمی مطرح در دانش مدیریت به ویژه مدیریت تغییر خارج ساخته و مفاهیمی را که معمولاً در دوره‌های دانشگاهی تدریس می‌شوند، به شکلی آسان برای همگان قابل مطالعه ساخته است. این کتاب به عنوان یکی از پر فروش‌ترین کتاب‌های سال از سوی روزنامه‌ی نیویورک تایمز معرفی شده است و گزیده‌هایی از آن در بسیاری از نشریات به ویژه نشریات مدیریتی به چاپ رسیده است. نویسندگان کتاب هر یک به سهم خود عواملی را که در پس تغییر قرار دارند، بر شمرده‌اند و در این زمینه با ارایه‌ی روشی گام به گام خوانندگان را در شناسایی این عوامل برای ایجاد تغییرات دلخواه در افراد، خانواده و جامعه کمک می‌کنند. تحلیل و تغییر رفتار، مسایل و موانع تغییر، طراحی تغییر، سازماندهی و ایجاد تغییر موثر از مباحث اصلی این کتاب هستند. در بخشی از این کتاب به تغییر رفتارهای ناپسند مانند انواع اعتیاد و سوء استفاده‌ی مواد اعتیادآور پرداخته شده و تکنیک‌هایی برای ایجاد تغییر در عادات ناروا معرفی شده است.

مطالعه‌ی این کتاب به عموم خوانندگان گرامی ماهنامه به ویژه کسانی که مایل هستند درک بهتری از مدیریت تغییر داشته باشند و تغییرات مورد نظر خود را به شکل موثری ایجاد کنند، توصیه می‌شود.

¹ Kerry Patterson
² Joseph Grenny
³ David Maxfield
⁴ Ron McMillan
⁵ Al Switzler

گشت و گذار اینترنت

موسسه‌ی گوگل با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده است که ۱۰ میلیون دلار را به سرمایه‌گذاری روی ایده‌هایی اختصاص داده که می‌توان با اجرای آن‌ها چهره‌ی جهان و تمدن بشری معاصر را تغییر داد و موجب پیشرفت‌های چشمگیر شد. متن کامل خبر در اینجا است:

<http://www.physorg.com/news204570603.html>

نشریه‌ی نیوساینتیست یکی از نشریاتی است که همواره الهام‌بخش آینده‌پژوهان و آینده‌اندیشان بوده است. این نشریه به تازگی با انتشار مقاله‌ای از امکان پذیر شدن ۱۰ غیرممکن خبر داده است که به مدد دانش ممکن شده‌اند. مقاله‌ی یاد شده در این نشانی موجود است:

<http://www.newscientist.com/article/dn13556-10-impossibilities-conquered-by-science.html>

انجمن جهانی آینده‌پژوهی به دنبال شناسایی و معرفی آینده‌پژوه برتر سال و اعطای جایزه‌ی ادوارد کورنیش به اوست. برنده‌ی این مسابقه در نشست سال آینده‌ی انجمن در کانادا معرفی خواهد شد. برای آگاهی از شرایط شرکت در این رقابت جهانی به اینجا بروید:

<http://www.wfs.org/content/edward-cornish-award-futurist-year/>

روندهای جهانی تا سال ۲۰۲۵ از دگرگونی در زمینه‌ی شیوه‌ها و منابع تولید و مصرف انرژی حکایت می‌کنند. موسسات فراوانی در سراسر دنیا سرگرم مطالعه پیرامون شرایط آینده‌ی تولید و مصرف انرژی هستند. یکی از تازه‌ترین گزارش‌ها را می‌توانید در این نشانی بیابید:

<http://www.hybridautonews.net/global-trends-2025-a-transformed-world.html>

جان ماهافی، یکی از آینده‌پژوهان معاصر راهنمایی‌هایی را برای یادگیری دانش و حرفه‌ی آینده‌پژوهی در وب سایت خود که به فرهنگ آینده‌نگری اختصاص دارد، منتشر کرده است. برای مطالعه‌ی این مطلب به این نشانی اینترنتی مراجعه کنید:

<http://foresightculture.com/2009/11/10/so-you-want-to-be-a-futurist>

نشریه‌ی آینده‌پژوهی فیوچریست هر سال با مروری بر مطالب منتشر شده در شماره‌های پیشین خود فهرستی از پیش‌بینی‌ها برای سال‌ها و دهه‌های آینده را منتشر می‌کند. تازه‌ترین فهرست پیش‌بینی‌های این نشریه در نشانی زیر موجود است:

http://www.wfs.org/Forecasts_From_The_Futurist_Magazine

SPECIAL REPORT

WORLD FUTURE SOCIETY
Publisher of THE FUTURIST

20 Forecasts for 2010-2025

Trends and Breakthroughs Likely to Affect
Your Work, Your Investments, and Your Family

Forecast #1:
The Race for Genetic Enhancements Will Be What the Space Race Was in the 20th Century—Genetic therapies and biomedical enhancements will be a multibillion-dollar industry. New techniques will enable doctors to change your DNA to revitalize old or diseased organs, enhance your appearance, increase your athletic ability, or boost your intelligence.

Forecast #2:
Water Becomes the New Oil—Water desalination may soon become one of the world's largest industries. By 2040, at least 3.5 billion people will run short of water—almost 10 times as many as in 1995. The huge demand, plus new more efficient desalination technologies, will create enormous profit opportunities and bring new life to arid regions.

Forecast #3:
WiMAX Networks Will Soon Create Country-Wide Wireless Internet Access—Often described as "Wi-Fi on steroids," WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access) will cover entire countries with a vibrant, high-speed wireless communications network.

INSIDE:

- The Single Most Critical Job Skill for the 21st Century
- 7 Ways to Spot Tomorrow's Trends Today
- How to Succeed in an Age of Hyper-Change
- How Foresight Built a Fortune

Forecast #6
Invention Becomes Automated

دنیای مجازی

۲۰ پیش‌بینی مهم برای ۱۵ سال آینده

<http://www.wfs.org/forecasts/index.html>

آینده به عینک‌های مخصوص نیاز نخواهند داشت، کامپیوترهای هوشمند حالات احساسی و روانی شما را درک خواهند کرد، ماشین‌های الکترونیکی تا سال ۲۰۲۰ کاملاً کاربردی خواهند شد، از چاه‌های قدیمی نفت تازه استخراج خواهد شد، سوخت‌های زیستی مصرف فزاینده خواهند یافت، فناوری نانو پس از الماس و دیگر جواهرات ارزشمندترین ثروت خواهد بود، نسل هزاره تاثیراتی چشمگیر بر جوامع خواهد داشت، کامپیوترهای کوانتومی در سال ۲۰۲۱ جهان اطلاعات را دگرگون خواهند کرد، پیشرفت‌های علمی برون‌داد انرژی خورشیدی را دو برابر خواهند کرد، مصرف‌کنندگان در ابداع محصولات و خدمات جدید نقش فعالی ایفا خواهند کرد، آموزش مجازی تا سال ۲۰۱۵ به شیوه‌ی اصلی آموزش تبدیل خواهد شد و پژوهش‌های ژنتیک به زودی بر بسیاری از بیماری‌های ارثی غلبه خواهند کرد. با توجه به چنین پیش‌بینی‌هایی به نظر می‌رسد جهان شگفت‌انگیزی فرا روی ما قرار دارد.

انجمن جهانی آینده‌پژوهی هر سال ۲۰ پیش‌بینی مهم و شاخص را در قالب گزارشی ویژه برای ۱۰ یا ۱۵ سال آینده ارائه می‌دهد. امسال نیز گلچینی از این پیش‌بینی‌ها در وب سایت انجمن که در نشانی اینترنتی بالا قرار دارد، انتشار یافته است. مشروح این پیش‌بینی‌ها در تازه‌ترین شماره‌ی مجله‌ی آینده‌پژوهی فیوچریست نیز بازتاب یافته است.

از میان این پیش‌بینی‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد: جایگزینی مسابقه برای پیشرفت‌های ژنتیک به جای مسابقه برای تسخیر فضا، جایگزین شدن اهمیت آب به عنوان منبعی مهم به جای نفت، گسترش وایمکس در بسیاری از کشورهای جهان و همگانی شدن دسترسی به اینترنت بی‌سیم، تا سال ۲۰۲۵ امید به زندگی سالانه به اندازه‌ی یک سال افزایش خواهد یافت، خشونت زیستی تهدیدی جدی خواهد شد، نوآوری به شکل خودکار صورت خواهد گرفت، ژاپن به برتری در زمینه‌ی روبات‌های شخصی دست خواهد یافت، تلویزیون‌های سه بعدی

Step by Step Method of Personal Futuring

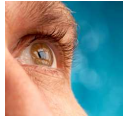
The future can't be predicted, but it can be processed better than what is usually thought. Futuring or the process of future means becoming aware of personal current and future conditions and making an effort to realize desired futures. Knowing the future is important for everyone, especially when we understand that the coming future can be processed through using a set of methods and techniques. It may seem amazing, but the reality is that many things can be learned from the future. Many ways have been suggested for managing personal affairs by different experts and commentators, but a few has been offered for personal foresight or managing personal futures. What is offered in this article is a step by step method for personal futuring by which processing personal futures may be taught in a simple and practical manner.

You can define shaping your preferred future as a project and manage it personally. You may design alternative scenarios for yourself and plan and run effective strategic plans based on them in this method. The method has a proven efficiency and takes further steps against other methods that remain only at surface of recommendation. It provides a context for the implication of effective measures and helps you in shaping your desired future. It is easy to understand and learn and importantly; it's a feasible practice. Concentrating on each step you take in this method, you will be accompanied by the future in a rational manner. Instead of being concerned about the future, you will process it tangibly and enjoyably in this method. In addition to making you free from confusion over the future, the method makes a sensation of living hope inside you to realize your preferred futures. By gaining results in each step, you will find a feeling of personal satisfaction and become more interested in pacing the road of future. Join us in taking 12 steps of personal futuring.

Step 1: Determine goals, values and drivers

Those people who have used the step by step method of personal futuring and have seen its tangible results in their lives, know that making the most use of this method requires a clear definition of personal values and goals. In other words, we should determine what we expect to happen in our lives. The final outcome of using this method should be individually specified in advance. In this way, we may be able to know what will be exactly attainable after taking required steps of this method.

We should admit that our lives are shaped by goals, hopes and ambitions we have in mind. Our goals guide essential actions that should be made. Considering the goals subjectively do not help alone, rather they should be jugged down on the paper. By writing our goals on a piece of paper, we may be able to quantify and measure them. You can decide on them in this way. Trough writing the goals you may even find out which ones are realistic and which ones are not. Unrealistic goals are those that can't be realized easily considering your current and probable conditions in the coming future. They may be even impossible (with no chance of occurrence).

Editorial

A general review is given on personal foresight...

Step by step method of personal futuring

A useful method of personal futuring is introduced in this section...

31 Habits of highly effective futurists

31 habits are determined for a futurist to make him highly effective...

Key Future Trends

Key future trends in different areas are discussed briefly...

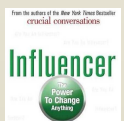
Future Casting

A new model of strategic planning is offered within future casting...

A Futurist

Verne Wheelwright is introduced to our readers as a futurist...

Book Review

Influencer is the book that is reviewed in this issue...

Web Surfing

Some useful links on futures studies are given in this section...

Virtual World

20 Forecasts is mentioned from WFS for next 15 years...

Editorial

Those who become familiar with science and art of futures studies and related techniques and methods, gradually learn that in addition to applications this field of study has in knowledge and technology-based organizations, it may be also used in personal lives of individuals and help them in creating better futures. The foundation of such thought shapes in people's minds when they think about this question: "How futures studies can be applied in an individual's life?". They want to create a new version of foresight that is usually mentioned as personal foresight. Certainly you've heard from many people that a man should be a forecaster, but a few of them may teach you the scientific way of becoming a forecaster. The only thing that they may have to offer is their personal experience usually full of failures and errors in capturing a true understanding of the future and performing appropriate actions!

From a general perspective, to be a forecaster is usually interpreted as to be a provident making wise decision for the future, while personal foresight has a special approach and a scientific method as well.

Perhaps such shallow interpretations make an individual study the matter in a scientific manner. If you search scientific resources especially the Internet, you will find articles and e-books that may help you realize your vision in applying futures studies in your personal life. Understanding the growing need of becoming aware of personal foresight basics and principles, the Iranian Society of Futures Studies (ISFS) has dedicated this issue of e-monthly to this important topic by selecting and translating a set of items and has shaped initial foundations of applying futures studies rules and techniques in surface and deep layers of the society. It should be remembered that Verne Wheelwright's works were a useful resource in doing so, as he is a graduate of futures studies at the University of Houston, devoting his thesis to personal futures. The main article of this e-monthly is written on the basis of the approach he has offered in his thesis and articles around personal futures and we appreciate his efforts. His method is founded on twelve steps, each embracing a set of details discussed in the article as far as possible.

Performing personal foresight may have many benefits for everyone and the most important of them is leading the life in a meaningful and desired direction. In addition, formulating the goals and making them realizable is the most significant outcome of this approach in the field of foresight. In fact, you may be able to control sensitive and vital periods of your life through personal foresight and this can be very important for the youth.

What is before you now, is the result of an effort made as the first Persian work in the field of personal foresight. Certainly this is not a comprehensive work, but it may serve as an epilogue and appropriate guide for everyone who is interested in applying futures studies techniques and methods in personal aspects of life. It is hoped that in the near future other books, articles and journals may address the topic in more complete ways. This issue of our e-monthly can be regarded as the corner stone of future works in this regard in Iran.

Personal Futuring

In this Issue:

- Editorial
- Step by Step Method of Personal Futuring
- 31 Habits of Highly Effective Futurists
- Key Future Trends
- Future Casting
- A Futurist
- Book Review
- Web Surfing
- Virtual World
- English Abstract